

—Տէյլի Նիուս զաղէթ ստընըն ալ-տըղը մալիւմաթա կէօրէ, լօրտ Տէր-պի, Երանան հիւքիւմէթինէ, թէտա-րիքեաթը հարպիւնսնտէն տօլտեք պաղը կէօնա իսթարաթտա պուլուն-մուշ, վէ Երանան խարիճիւնէ միւտրի միւսիւ Թրիգուրիս, թէքէպպիւրլէ ճէվապ վիւրէնէք տէմիշ քի Երանանիս-թանըն տախիլի իշինէ քիմսէնին դա-րըշմանա հագգը Եօգ տըր:

—Մէքսիգա Էհալիսիւնտէն օլուպ, Է80 միւսն ֆրանգտան գիւտտէ վարի-տաթը պուլունան տօն Անթօնեօ Բա-րիսէ կիթմիշ տիր:

—Ինկիլիզ գապիթ անընտան Ծըրէ-տէրիք իսմինտէ պիր գապիթ, 111 Եա-շըն-Կա օլտուղու հալտէ պու քէրրէ Ա-մէրիգատա վէֆաթ իյլէմիշ տիր:

—Բօտա վէ թէլէկրաֆ մէմուրլարը, միւլթէճիւրէ գըշ իշին խըրգա Եա-տըրմագ իւղըն պէյլէրինտէ պիր Ի-Եանէ տէֆթէրի աշմըշլար տըր:

ՊԱՐՈՒԹԻԱՆԵՆԻՆ ԲԱԹԼԱՄԱՍԸ

Վազայի միւլէլիմէյի մէգըիւրէ հագգընտա տիւնքի Լա Թիւրքի զա-ղէթաթընտա կէօրիւնէ թափսիւթ տըր:

«Տիւն սապահ սաաթ 10 րատտէլէ-րինտէ (ալա թիւրքա սաաթ 4 տէ) պիր պիրի արտը սըրա տէօրթ տէֆա թօք սէտաթ կիպի սէսլէր իշիտիւիպ, Իս-թանպօլըն հէման քեաֆթէյի վարուշ-լարը Էհալիսիւնտէն տէֆթէրի գըլ-մըշ տըր:

«Պիր թագըմ պուտալաճա սէօղլէր կէգմէնէ պաշլաթըր սըրատա հալա-տիսճիւրէրիմիդտէն պիրի ագըլլըրէք Ի-տիպ ալէլ աճէլէ Սիրքէնի իսկէլէսի ըսթապիւնընա գօշտու. օրաեա վիսու-լինտէ, Մաքրիքէյ ճիվըրընտաքի պա-րուլթանէնին պիր գաշ տայիլէրի պէր հալա օլտուղու, Մաքրիքէյ չը-մէնտըֆէր ըսթապիւնը տիրէթօրու միւսիւ Գօնթաճա ֆարաֆթընտա պա-թէլէկրաֆ պիլտիլիւթիլի խապէր ալտը:

«Պու արա Չէքմէճէնէ կիթմէք իւղ-րէ պիր թըրէն հաղըր իտի, հալա-տիսճիւրի մէգըիւր թըրէնէ պինէր:

«Մաքրիքէյ, վէ Ալիսիւնտէն սօ-Էհալիսիւնտէն չօղլար զաթէն մէգըիւր թըրէնէ պինմիշլէր իտի. հէր քէսիւն Եր-գիւնտէ գօրգու ալէամէթի միւշահատէ օլունմագտա, վէ պուլունտան 12 սէնէ մուգատտէմ մահէլլի մէգըիւրտէ վու-գու պուլունշ օլան օլ տէհէթիլի գա-զաեք տէրիսթըր իթմէքտէ իտիլէր:

«Թրէն Գուլմ գաբու ըսթապիւնընա վիսուլինտէ, իղտիհամ, զաթէն տօլ-մուշ օլան վալօնլարա սէյիլթիլի իտի: Պունունլա պէրապէր, միւլթէրիլէրին ճիւմէսի տէ Էյի քէօթիլ վալօնլարտա Երէլէյիլէր, վէ սըգ օթուրարագ, Սամալթեա վէ Նէտի գուլէտէքի միւշ-թէրիլէրէ տալի Եէր աշտըլար:

«Թրէն Նէտի գուլէտէն հիսար տի-վարըրընտան տիշարը չըքտըքտա, Եաեա Երէլիւնէն պիր չօգ քէսանըն, Էքսէրիսի գարը վէ չօնուգ օլտուղու հալտէ, պարուլթանէնէ տօղրու գօ-շուշտուգըլըն կէօրտիւք, Պու գա-տար իղտիհամ չըմէնտըֆէր Երէլիւ-տան կիթմէքտէ օլտուղունտան թրէն Եալիշ Երէլիւնէնէ մէգպուր օլուպ, վէ Եէնի պիր գաղաեա տոհա սէպէպ օլմաճագ իշին տիւտիլիլ տուրմագ-սըգ չալար իտի:

«Մաքրիքէյ օլիւնէ կէլտիկիմիդտէ, հաղըքալէն քէտէրալիզ պիր մէնշա-

րէնէ թէսատիւք իթտիք: Շէյլէ քի հէր քէս խանէսիւնտէն տիշարը չըքապ ճիվար թէքէլէրէ իլթիճա իթմիշ օլ-տուղունտան խանէլէրտէ քիմսէ գալ-մամշ իտի: Եօլտա անճագ պիր գաշ քիշիւնէ թէսատիւք իթտիք քի Նէ Եա-բաճագըրըն չաղըրմըշ վէ Նէրէնէ կիթտիլէրին քէնտիլէր տալի պիւ-մէտիլէրի հալտէ Էօթէ պէրի գօ-շուշմագտա իտիլէր: Սօգաղլար գը-րըլմըշ ճամբարչալարը իլէ տօլտու-ղունտան պու ճամբարչալարըն իւղէ-րինտէն Երէլիւնէքտէ իտիք:

«Մաքրիքէյ օլիւնտէ ճամբարը գը-րըլմաթք խանէ գալմամշ տըր: Պիր խանէ կէօրտիւք քի գաբուտու միւհ-քէմ օլտուղու հալտէ ըգէսիւնտէն չը-գըպ հալիլինին իշին տիւշմիշ իտի:

«Պիր չօգ տուվարար Եաղըլմըշ պա-ղըսը տա ֆէնա սուլէթտէ չաթլարմըշ տըր:

«Տէրհայ պարուլթանէ Եօլունտէ Էլէ ալտըմ, Էնույի րահտէ Թայեար բաշա հաղըթէրինէ թէսատիւք իթտիք քի մանէթիւնտէ պիր չօգ առամ պուլուն-տուղու հալտէ գօշարագ Պարուլթա-նէնէ կիթմէքտէ իտի: Պիր գաշ սա-նիէ սօնրա, Սայիտ բաշա իլէ Հաան բաշա հաղարաթք ֆայթօն իլէ կէլտի-լէր. պուլունտէ արգասընտան սէրապէր գայմագամը Ծօսթօր Մըսթաֆա բաշա քէգա ֆայթօնլա կէլտի. վէհապը պա-րուլթանտէն իլէրի կիրմէնէ րուխ-սաթ ալտըլըմ Էնուտէ օրտույի հիւ-մաեուլն պաշ թապիպի Նուրի բաշա հաղըթէրի կէլտի:

«Պարուլթանտէն իլէրի կիրտիլիմ-տէ, մէրմէր տիպէքլէրի իլէ ճիւա ֆապրիգասըն փրանէլէրի իլինտէ կէօրտիլիմ մէնշարէ հաղիգաթիւն ինսանը Երէլիլէրի բարէ բարչա իտէր իտի: Իքի Նէֆէր թապիպի, Եանի Բու-մէլի տէմիլ Եօլ գուլմաեաեաթընտ սօք-թօրը միւսիւ Մօնթէր իլէ ճէրհէր միւ-սիւ Տալլաս, Էօթէ պէրի Եաեղմըշ օլան ինսան նաշը բարչալարը իլինտէ սաղ գալան Եաղալարը թէտալի իթմէք-տէ իտիլէր:

«Պարուլթանտէ միւտրի Գեամիլ բաշա հաղըթէրի պիղպաթ Նէգաթիթ իտիպ, Էլէր ալթընտա առամ գալմըշ իլէ գուլթիլիմագ մէմուլի իլէ Եանան պինալարըն թաշ վէ թօքաղարըն գալտըրթտըրէտ Իտի: Հայֆա քի պու իւմիտ պօշա չըքտը. գըրա պու իլէ տայիլէտէ չալլան 110 գատար ալէլէտէն անճագ 13ի մէքուրհ օլուպ տիլէրիլէր թէլէթ օլմուշար իտի:

«Պաշ մաքրիսթ միւսիւ Նաուշ պա-շընտան Եաղալարմըշ տըր:

«Գաղա վուգու պուլան մահէլլտէ պիր չօգ հէքիմ կէօրտիւք քի պիր պի-րի արտը սըրա կէլմէքտէ իտիլէր: Էօլ-լէտէն սօնրա սաաթ պիր րատտէլէրին-տէ պարուն Միւնտի, Պարինկլէր Գէն-նէթ, վէ տօգթօր Նէյլանտ, պէրա-պէրլէրինտէ Սթաթթօր Հաուգ գօմի-թէսիւնին առամալարը վէ պիր չօգ թէճ-կէրէ պուլունտուղու հալտէ գաթարը մալսուսլա Պարուլթանտէ կէլտիլէր: Պունլար պիր գապիլ վէսաթաթըլա Գեամիլ բաշալին հուգուրունա չը-տըլար: Գաշայի միւշարիլէյ, մէր-գուլմանը հիւսնի սուրէթլէ գապուլ իտիպ, մէքուրհչար, տօգթօր Մօթնէր վէ Տալլաս մարիֆէթի իլէ թէտալի օլունտուգտան սօնրա Չէյթին պուլուն-ասքերի խաթաթանէսին կէօնտէրիլ-տիլէրին պիլտիլի: Պու պիշարէ-լէրտէն պիր Եան թարաթընտան մէճ-րուհ օլտուղու հալտէ հէնուգ օրատա

օլտուղունտան, տօքթօր Միւնտի մէր-գուլմուն Եաղալինէ սօնտա սօքտու, տօքթօր Նէյլանտ տա Եաղալինի պաղ-լատը, իշ պու ալէլիլիլիլ իճրասընտան սօնրա մէքուլմ պիշարէ պիր թէճկէ-րէնէ գօնուլարագ Հիւալը Ահմէրին խաթա պազան առամալարընտան պի-րիսինին թահթը Նէգաթիլինտէ օլա-րագ Չէյթին պուլունտ խաթաթանէ-սինէ նաղլ օլունտու:

«Իշ պու տէհէթլու գաղաեա գուր-պան կիտէն պիշարէլէրին նաշարը կէօ-միւտիլիլի սըրատա կէօրտիլիլիմիւղ մէնշարէ Երէլէք տաեաեա շէյ տէյիլ իտի. շէյլէ քի կէօմիւլէն չէյ ինսանըն թէքմիլ վիճուտի օլմաեալ իլա պիր աղասը, մէսէլա Եանմըշ գա-ֆա, Էթ բարչալարը, աեադ, գօլ, Եաեղմըշ պէյին, քէօմիլ կիպի սի-Եահլանմըշ պաղըրսագ վէ զալիլիլիլ. պունլարը կէօրէնին իւղէրինէ հէմա-ճըմագ վէ հէմա տէհէթ կէլիլ իտի: Պու պիշարէլէրին մէքարըն գաղաեա ասքէրլէրին, աղգատալարը մէքարը իւղէրինէ Եալար տէօքիւպ աղլատըք-լարըն կէօրտիւք:

«Էրմէնի գաթօլիլիլ զանն օլունտան պիր գաշ նաշ բարչալարըն Մաքրի-քէյլին Էրմէնի քիլիսէսինէ նաղլ ի-տիպ, պատէհու Բուլմ մէքարըլընտա աեֆն իթտիլէր:

«Սիւշամըն սաաթ պէլինտէ Մաքրի-քէյլտէ հէնէճան տէվամ իտիլէր ի-տի. սաաթ 8 տէ գաթօլիլ քիլիսէ-սինտէ «գըք Ստուաճ գոհարանէմ» տուաթ օգուլարագ, 1863 սէնէսինտէ օլտուղու կիպի պու տէֆա տալի գա-րէնիլ մէքըլէրէյի գուրթարտըլը իլին Ալլահա թէլէքըլիլ օլունտու իտի:

«Պու միւնտէպէթլէ տօքթօր Մանթ-նէր իլէ Տալլասըն իպրազ իյլէտիլէրի զայրէթ վէ ուպուտիլիլիլ հագգընտա Նէ գատար մէտհ ուսէն օգուտագ աղ տըր: Պարուլթանտէ բաթլատըլը վաղըթ իլէրիսի տէ Նէտիգուլէտէ պու-լունմագտա իտիլէր: Օ արա Նէտիգու-լէ ըսթապիւնտան կէլմէքտէ օլան էթթա թրէնինէ պինէրէք պարուլթ-խանէնէ կիթմիլիլէր տիր: Պիշարէ մէճ-րուհլարը միւլթէսէլլի գըլմագ իլին Էօթէ պէրի գօշուշմագտա իտիլէր: Պու սէպէպտէն, հաղըր պուլունտան բաշալար մէմունիլէրի քեամիլէրինի իղհար իթմիլիլէր տիր:

«Իշ պու ֆէլաքիլիլիլ սէպէպի մա-լիլմ տէյիլ տիր: Պու պապտէ պիր թէֆթիլ գօմիլիլիլ նաապ օլըմըշ տըր. Նէթիլիլիլիլ օգուտանլարըմըպ պիլտիլիլիլիլ:

Մուաթաթըն ալընան մալիւմաթա կէօրէ, պարուլթանտէ բաթլատըքտան սօնրա Մաքրիքէյլինտէն իլշ սաաթ մէսաթէտէ վաղը Այի Մամա գարիէ-սինտէ պիր առամ քէլլէսի պուլուն-տուղու, վէ չուրատա պուրատա պիր չօգ գօլ վէ աեադ կէօրիլիլիլ վէ Գատը քէյլինտէ Բուլմ մէքթէպինին օճագլարը Երգըլտըլը անլաշլմըշ տըր:

«Թրիլիլիլ քօթաթալա վիլուտ իտէն Էվրօքա զաղէթալարընտա, պա-ղըսը Բուլմ մէնպաթիլինտէ օլարագ շու-աթիլիլիլ հալաթիլիլ կէօրիլիլիլ տիր:

Վիլէնա, 26 սեպտ.

Բէսթէր Լօյտ զաղէթաթըն Վիլէն-նա մուլապիլիլ թէվասիլիլ մէսէլիլիլ հագգընտա ինկիլիլ մէնպաթընտան օ-լարագ աթիլիլիլ մալիւմաթ վէրիլէր:

«Թէվասիլիլ իտէն ինկիլիլիլիլ տէվլէթիլ տիր. տէվլէթիլ միւշարիլիլիլ

հա սուլհ մուլապէրաթընա կիրիլիլ-Էն մէյալ օլուպ օլմաթըլըն Պապը Ալիլիլիլ սիւալ իթմիլ, վէ տէվլէթիլ Ա-լիլիլ տալի: Օսմանլը Թօքաղընտա Բուլմ ասքերի օլտուգաճա, մուլապէ-րաթա կիրիլիլիլիլ ճէվապըն վիլ-միշ տիր: Ինկիլիլիլիլ տէվլէթիլ պու-ճէվապը ալտըքտան սօնրա, Պապը Ա-լիլիլ, «միւլթարէքէյի գապուլ իտէր-միսիլիլիլ» տէյիլ սիւալ իտիպ, Պապը Ալիլ տալի, «սուլհ մուլապտէմաթը իլէ գապուլ իտէպիլիլիլ» ճէվապըն իթա իյլէմիշ տիր:

Վիլէնա, 27 սեպտ.

Մէյաթըն հարպտան ալտըլըմը խապէրլէր, Բուլարըն, թուլթուշ օլ-տուգլարը մէվլէլարա իթիլիլիլիլ վի-րէնէք գըլը օրալարտա կէլիլիլիլ Նի-Էնթիլիլ օլտուգլարըն թաաթիլ Ի-տիլիլիլ: Գըլլաճագ իլին պէյիլիլ պարագալար ինշա վէ կէնիլ ասքերի խաթաթանէլէր թէհէսիս իլին Մէմ-լէքթէյին իլէ Պուլարիլիլիլիլիլ թէ-աապիլիլ իւղըմէ իթթիլիլիլ օլունտու-Եօր:

Չէնըն հարպաճ հէնմիլիլիլիլ պու-լունտան պիր չօգ մէվլէլարտա մէքիւ-լաթ անպարարը ինշա օլունտու: Մէվլէլա օլան Եօլարա չագալ թաշ-լարը տօլտուրուլուԵօր, վէ Եէնի Եօլ-լար Եաթըլէր:

Բուլար թուճա մէվլէլարընտա Նի-քօրիլ իլէ Չիլթիլիլ արասընտա, վէ Եանթար րմաղը իւղէրինտէ Պիլալ իլէ թրնօլա աքաթընտ իսքեան իտէպի-լիլիլիլ: Ծապաթ իլին Էն կիւճ Եէրի Բիլիլիլ իլէ Եիլիլ մէվլէլարընտա տըր: Բուլար Բիլիլիլիլ չարգ ճիլհ-թիլիլիլ վէ Պալապիլարըն գալար գաթ-լը օլան թէքէլիլիլիլ գըլլաթապիլիլիլ իլին Էն պէյիլիլ հագգըլըլարտա պուլունմաթը տըլար:

Չապիլիլիլիլ օլան զէվաթըն Էթ-քեարընա, պու իլիլ մէվլէլարտա մուհարէպէ թաթիլ օլունտագ, Եա թիւրքիլ Բիլիլիլ իլէ Գըլանլըլ թէքը իթմէլիլ, վէ Եալաթ Բուլար պու իլիլ Եէրտէ թուլթուշ օլտուգ-լարը մէվլէլարը թէք Իտէրէք Նիլօ-պօլի վէ Կապրօլաեա չէյիլիլիլ տիլ լէր: Հոկտեմբըր պընտա հէր Նէ գատար կիւճ իսէ տէ մուհարէպէ իլէրիլիլիլիլ Բըլապիլիլ, պու սըրատա Բուլար չիլիլիլիլ մէվլէլարընա իսթիլիլիլիլ վիլիլիլիլ մէճպուր օլաճալար քի պու-տա գօլալ պիր շէյ տէյիլ տիր:

Թիւրքիլիլ կէլիլիլիլ, պունլարըն հա-լիլ օ գատար չալարըլ տէյիլ տիր. գըրա պու սաաթտա անլէր իլին հալը թէարիլիլիլ պուլունմագ գօլալ տըր: Խուսուսիլիլ քի գըլլաթալարը չիլիլիլիլ թէլէմին օլունտուլ տուր: վէ պու գըշ-լալար իսէ, Թիւրքիլիլիլ լինտէ օլան պիր չօգ գալէալար տըր. պու գալէա-լարը գըլըն մուհասէրէ իթմէք տաե-թա միւլթիլիլիլ տիր:

Լօնտա, 26 սեպտ.

Տէրիսատէթ Ալթիլիլիլ սէֆիլիլիլ գօնթ Չիլիլ հաղըթիլիլիլ, մուլաթիլիլ-րէն զալթ հաղըթիլիլ Բաթիլիլիլ իլէ վուգու պուլան միւլապաթընտա, թէ-վասիլիլիլ տայիլ հիլ պիր թիլաթտէ պուլունմաթը օլտուղունտա պէեան իյ-լէմիշ տիր:

Սեպտ. 24 թարիլիլիլ Էրգուլմուտան Աթանա Բէթթէր նամ թէլէկրաֆ չիլ-քէթիլիլ խապէր վիլիլիլիլիլ կէօրէ, Արտահանտա պուլունտան Բուլմ միւս-թահֆըք սաաթիլիլիլ սէքիլ թապուր տահա իլալիլ օլունտագընտ տայիլ

պիր թէվաթուր տէվերան իթմէքտէ ի-
միշ :

Անատոլոստաքի Ռուս օրտուսունուն
մերքեղ ճիհէթի 64 թապուր բիտաէ
ասքերինտէն իպարէթ օլտուղու ալը-
նան սօն խապէրէրտէն անլալըմըշ
տըր :

Սէն Բէթրէսպուրկ, 23 սեպտ.
(Բէսմի) .—Ճէնուպ օրտուսունուն
էրքեանը հարպ րէյիսի ժէնէրալ Նէ-
բօօօիշիլ շինին սեպտեմբեր 20տէ քէ-
յիտէ իյլէտիկի պիր գըթա թէլէկրաֆ-
նամէսինտէ, մահը հալին 19 վէ 20ին.
ճի կիւնէրէ մէյտանը հարպտա քէ-
մալի իսթիլրահաթ հիւքմ իթտիկի պի-
տիլիմիշ տիր :

Բիլէֆա հալէա մուհասէրէ իշինտէ
տիր :

Սեպտեմբերին օն եւտինճի կիւնիւ
ճիբգատա վուգու պուլան մուհարէ-
պէտէ տայիր Կօրնի Սթուտինտէն ա-
լընան խապէրէրէ կէօրէ, Ռուսա-
րէն թէլէֆաթը մագթուլ վէ մէքուհ
օլտադ 31 դապիթ վէ թալմինա 1000
նէֆէրտէն իպարէթ օլմուշ տուր :

Կօրնի Սթուտինտէ, 23 սեպտ.

Սեպտեմբեր 21տէ Օսմանլըարըն
Ֆէրգօֆտանա դարը վուգու պուլան
հիւհուսու կէրի սիւրիւմիւշ տիր :
Պիլիմ թէլէֆաթը մագթուլ վէ
400 նէֆէր տիր : Օսմանլըարտան տա-
լի պիր խալը թէլէֆաթ վուգու պու-
մուշ տուր :

Պիլիմ սիւարի ֆըրգաթը, Բիլէֆա-
տան Սօֆիտան կիտէն թարիֆ իւղէ-
րինտէ պուլունտուղու հալտէ, իքի
քէֆշ իքրա իյլէմիշ տիր :

Սեպտեմբեր 20տէ եալէրի հարպ
գօնթ Սթաքէլէրի Բալիթա իւղէրինտէ
եւրիւմիւշ, վէ գարիէյի մէղքիւրէ
էօնիւնտէ իւշ Օսմանլը սիւարիսին
կէրի սիւրիւմիւշ տիր, լաքին քէնտի-
լէրին տէ արգասքտա տիւշմէն բիա-
տէսի պուլունտուղունու խապէր տա-
րադ, կէրի չէքիլիշ տիր : Պիլիմ թէ-
լէֆաթը մագթուլ վէ մագթուլ իւլ 1 դապիթ
վէ 11 նէֆէր մէքուհ տուր :

2էթինէ, 27 սեպտ.

Կօրանսգօ գուպէսի, թէքմիլ պիր կիւն
թօրա տիլիլտիքտէն վէ մահը հալին
21 ինտէ վուգու պուլան մէյտուսանէ
պիր մուհարէպէտէն սօնրա, թէսլիմ
օլտու : Գարատաղլըար 3 թօր, 500
թիւֆէնկ վէ 300 էսիր ախը իթտիլէր :
Քէզա Բիլիւյը վէ Սրքվիդա գուլէսինի
դապիթ իյլէտիկի, Պու կիւնքի Գարա-
տաղլըար Պօշտան դատար օլան մու-
հէլիլ զապիթ իթմիշ տիր :

Վիէննա, 27 սեպտ.

Բալիւկաւտան ալընան խապէրէրէ
կէօրէ, Գարատաղլըար Պիլէք գուլէ-
սինի դապիթ իթտիլէրինտէն, խասթա
եարալը, գատըն, իսթիլտար վէ չօլուգ
չօնուգ. թահթէլէրֆիլ թրէպիւնէ կէօ-
թիւրիւմիւշ տիր :

—Աթինա դաղէթալարը բրէն Կօր-
չադօֆուն չու աթիտէքի թէլէկրաֆ-
նամէսինի նէշը իտիւօրլար :

Պիւքրէշ, 28 սեպտ.

Սեպտ. 24 տէ Օսմանլըար Մօնիա
եաղքընտա վադը Էլէնա նամ մահէլ-
տէքի ֆըրգաթը չարգաճըլարը իւ-
ղէրինտէ հիւհուսու իթմիշ տիր իսթիլ տէ,
պէշ սաաթ մուհարէպէ իթտիլտէն
սօնրա, խալը թէլէֆաթ վիլէրէք վէ-
րի սիւրիւմիւշ տիր : Պիլիւտէն 18
մէքուհ վէ 4 մագթուլ վուգու պու-
մուշ տուր : Օսմանլըար Ֆիլիպօֆ-
տա մաղուպ օլտուգտան սօնրա, քէն-
տի մէվըլարընը թէքը վէ Բանքիլտէ

րիւհաթ իյլէմիշ տիր : Օսմանլըար
ըն թէլէկրաֆտարը վէ պիր գալ մու-
հիմաթ սանտըղլարը պիլիմ դապիթ-
մըզա կէշմիշ տիր : Տիկէր հիշ պիր
մուհարէպէ վուգու պուլմամըշ տըր :
Պալգանլար իւղէրինտէ գար նիւղու ի-
տիւօր : Շիպգանըն թօր մուհարէպէ-
սինտէ թէլէֆաթը մագթուլ վէ մէք-
ուհ օլտադ 15 նէֆէր տիր : Պիլիմ
հալմանլարը մագթուհ եւնիտէն աթէշէ
պաշ-լաւըլար, վէ պուլմարըն աթէշինտէն
պիր պարուլթ անպարը բաթլամըշ տըր :

Բիլէվիւննէ Էօնիի

(Տէյի Նիւղուհ մուհապիրինտէն)

Չիպլինա (Բիլէֆանըն էօնիւն-
տէ), 23 սեպտեմբեր

Իշլէրին սուրէթի պուլարտա պիր աղ
թէպտիլ օլտու : Բիլէֆանա գարը ի-
տիլէն հիւհուսու պիր մուհասէրէ հալի-
նէ կիրտի : Սգօպէլէֆին զապիթ իթ-
տիկի թապեալարտան սիւրիւմիւշ տիր-
տէն պէրի, հիշ պիր մուհիմի մուհա-
րէպէ օլտադ : Անճադ Ուլահար ի-
քինճի Կիլիլիցա թապեալարը գարը
պիհուտէ հիւհուսու պիր իթտիլէր : Ու-
լահար շիմտի ինտէքիւր ալարադ ի-
լէրիէօրլար, վէ շիւպէսիդ աղ կիւն-
տէն մէղքիւր թապեալը զապիթ իտե-
լէր :

Օրտուկեանը ումուսիտէն կէօնտէ-
րիլէն պալթա վէ քիւլիւնքիւրին վի-
րուտինտէ Ռուսար տալի Ուլահարըն
հարէքթիլտէն պուլունտադլար տըր :
Էլէր հիւշ շէյ սըրաւընտա կիտէր իսէ,
պիր աեա եաթուտ ալթը հաթթաեա
գատար պու ալէաթլարա պէքիւնիւ-
պիլիւր, վէ օլ վադիթ տէկին Ուլահար
գալէալը ալարաղլար իսէ, շիտտէթլի
պիր մուհասէրէտէ տէվամ իտիլէպի-
լէր :

Շիմտի Բիլէֆալը թէսլիմէ մէքուլը
իթմէք իշին, շէհրի մէղքիւրու մու-
հասէրէ ալթընա ալարադ վէ զալիլէ
վէ մուհիմիմիլըն քէսմէք ուսուլի իթ-
թիլաղ գըլընմըշ տըր : Հապու քի
պու ուսուլ հոկտ. 1 տէ իթթիլաղ օ-
լունտադ եւրտէ, օգոստոս 1 տէ իթ-
թիլաղ օլունտալիլ տիր :

Շիմտի սիւարի ասքերինի գօմանտա
իտէն ժէնէրալ Գիլիօֆ, Օսմանլըարա
կէլէճէք օլան լէվալիմիլըն եօլունու
քէսմէք նիւնիլիլէ, Բիլէֆանըն արգա-
սընտա վէ Սօֆիա թարիֆ իւղէրինտէ
պուլունտադտա տըր :

Օսմանլըարըն սիւարիսի հէմ աղ օ-
լուպ, հէմտէ իյի օլմանտըլընտան, մէյ-
տան ժէնէրալ Գիլիօֆ իշին սէրպէսթ
տիր : Մէղքիւր պէլտէ ալթ օլուպ,
սիւարի հարաքեաթը ասկէրիէսի ի-
շին դաեթի միւսալիտ տիր, վէ պիր
իշիկիւրա գօմանտան պիր մըգատար
սիւարի վէ աթլը թօքուլար իլէ տիւշ-
մէն գաթիլէրինտէն կէշմէսինի միւշքիւ
պիր հալէ գօեապիլէր :

Բիլէֆա մէվըլընտէ պուլունտան ասքեր
60 պին նէֆէրտէն զիւեաթէ օլտուղու ճի-
հէթլէ, լէվալիմիլ մէսէլէսի զաեթի
լիւղումիւր պիր մատտէ օլապիլիւր, է-
կէրչի պէտան օլունտուղու իւղէրէ, պիր
չօդ ալըք լէվալիմիլարը եօդ իսէ :
Բիլէֆանա պիր չօդ ալ իշին լէվա-
լիմիլարըն մէվուտ օլմանը իհթիմալ-
տէն տէյիլ տիր, վէ շիւպէսիդ մա-
ղաղալարըն լէվալիմիլարը թէճհիլ ի-
տիլմէքիկէ իհթիլաեալարը օլմալը տըր :

Ժէնէրալ Գիլիօֆ կիթտիլտէն
պէրու, միւսալիլէյտէն խապէր ալըն-
մամըշ տըր, լաքին պու կիւն Բիլէֆա-
նըն արգասընտան թօր սէպերի իշի-

տիլտիլինտէն, մուհարէպէտէ թու-
թուշմուշ օլտուղու անլալընտըր :

Սօֆիաւտան ասաքիլի ճէտիտէ վի-
րուտ իթտիլիլէն տայիր պուլարտա պիր
խապէր ալընտը : Ասաքիլի մէրգուլէ
նիլադ օլմալըպ, մըսթահիլը օլապի-
լէճէկինտէն, ժէնէրալ Գիլիօֆուն պու-
լարը կէրի սիւրէճէկի մէմուլ տուր :
Էլէր Բիլէֆանըն զալիլէսինի քէսմէք
միւսալիլէն իսէ, շու կէլէն ասաքիլի
իշլէրիէ պըրադմադ, վէ կէլէճէք օլան
զալիլէ գաթիլէրինտէն խապէրալընտ սալ
ու տիգգաթ իթմէք տահա էվլէա տըր :

Բրէնա Շարլը Բօրատէնտէ տիր, ժէ-
նէրալ Չօթօֆուն օրտուկեանը ումու-
սիլի Չըկալինտէ տիր, Էրքեանը հար-
պ ումուսի Կօրնի Սթուտինտէն պու-
լունտադտա տըր :

Հըֆըք բաշանըն պիր մըգատար աս-
քեր իլէ Բիլէֆանա կէլտիկի խապէրի
ալընտը : Չանն օլունտուղունա կէօրէ,
միւսալիլէյի ուղուն եօլար տօլալա-
րադ, Գիլիօֆուն հիւհուսու թէսա-
տիլի իթմէմիշ տիր : Եադաշմադտա
օլան Օսմանլը ասքերիլէրի Լիւգօվալ-
տա տըրլար : Ժէնէրալ Գիլիօֆ Լիւգօ-
վալ իլէ իշիլա արասընտա տըր : Լաս-
գարօֆ տալի միւսալիլէյի կէլ պիլիլ-
չէճէք տիր : Գիլիօֆ, Մէմէքթէթլէյի
օրտուսունուն սաղ թարաֆթնտան պաշ-
լաեալար, շըմալ ճիհէթիլտէն Բիլէ-
ֆալը մուհասէրէ իթմիշ տիր, Էլէր Հըֆ-
ըք բաշանըն մուլաթիլթիլտէն, Օս-
մանլըարըն հարէքթիլ թէարիլիլէտէ
պաշլաեալարը անլալընտ իսէ, շու
հարէքթիլ լօֆշանա գալըք օլմալը
իհթիլմալտէն տիր :

Թրէպիլա, 26 սեպտ.

Ուլահար ինտէքիւր գաղարադ
տայիմ Կիլիլիյանըն քիւնճի թապ-
եալարը գարը իլէրիէօրլար : Իքի
թապեալալարալըն մէստիլէ իքի
եւրգէլի մէթօ օլտուղու թադտիլտէ,
շիմտի Ուլահար իքինճի թապեալա
սէքսէն մէթօ ուղադտա պուլունու-
եօրլար : Շիւպէսիդ իքի իւշ կիւնտէն
հիւհուսու վուգու պուլարտա տըր : Ու-
լահարըն մուհարէպէտէ օլան ալըք
վէ մէշադգաթա տաեալմադ իշին օլան
իքիլիտարալը թէաճհիլպէ շաեան
տէրէճէտէ տիր :

Պու թապեալա տալի ալընը իսէ,
թալմինա սէքիլ եւրգ մէթօ ուղադ-
լըգտա տիլէր պիր թապեալա տահա
վար տըր : Պունլարտան պաշալ շըմալ
թէքթիլէրի պօեոունտա իքի եաթուտ իւշ
թանէ միւսթահիլ օրտուկեանլար
պուլունտադտա տըր : Օսմանլըար պու-
լունտուղարը մէվըլար էօնիւնտէ
իւնտէքիւր ալմաեօրլար, վէ էլէր լա-
եքլը հիւհուսու օլունու իսէ, թապ-
եալա շիւպէսիդ զապիթ օլունտադտա տըր :

Տիւն Լօֆշա թարաֆթնտան թօրա-
րըն գանլը տիւմանլարը կէօղիւրիւ
քի, օնօգթատա մուհարէպէ իտիլտի-
կինէ ալէամէթ իտիլ, Լաքին եարը կի-
ճէտէ տէկին ժէնէրալ Չօթօֆ նէ' օլ
թարաֆտան վէ նէ' ժէնէրալ Գիլիօֆ-
տան խապէր ալմալը :

Շիմտի, Բիլէֆանըն արգասընտան
վէ Սօֆիա եօլու իւղէրինտէ պուլուն-
տան ժէնէրալ Գիլիօֆուն օրտուսունա
կիտիւօրլար :

—Միւսիւ թիւրին ինթիլապալթ սը-
րասընտա նէշը իթմէք իւղէրէ գալմէ
ալտըլը պէտանտալէսի, վէֆաթը հա-
սէպի իլէ զաղէթալարա իլան օլուն-
տուղու միւսիլու ալըքտա տալի թապ-
ուլէշը գըլընմըշ, վէ Բարիստէ եալը-
նըք պիր քիթապը տիւքքեալընտա
սեպտեմբերին 29 ընճը կիւնիւ 110 պին

նիւսիս սաթլըմը տիր : Պունտան, տի-
կէր քիթապըլարըն նէ գատար սաթ-
տըլը հիւսալ օլմալը տըր : Պունըն
ֆիւսաթը 20 բարա իմիշ :

ԲԱՐԱՅԸ ՆԷՐԷՏԷՆ ՊՈՒԼՈՒԵՕՐԱՐ

Ումուրը մալիկէ իւղէրինտէ իթտիկի
միւսալարաթը իլէքսպի շէօհրէթ իթմիշ
օլան Մ. Լըրօյ-Պօլիէօ նամ գաթ, Տէ-
պա զաղէթալարտա ուղուն պիր պէնտ
տէրճ իթտիլէրէք, պունտա, շու Եարգ-
մուհարէպէսինտէ զարպ էհալ իսին
էն զիւեաթէ մէրադընը մուհիլ օլան
մէվաւտէն պիր, մէսէլէյի մալիկէ
օլտուղունու պէտան իթմիշ տիր : Շէօյ-
լէքի հէր թարաֆտան շու սիւալ իշի-
տիլմէքտէ տիր : « Ռուսիալըար, ալէլ
խուսու Օսմանլըար բարալը նէրտէն
պուլունտուր : Օրտուլար նէ' վէճի իլէ
զալիլէթ թէտարիլ իտիլ թէճհիլ գր-
լընքեօրլար : Մուհարէպէ տահա նէ'
գատար միւսալթալ տէվամ իտէպիլէ-
ճէք տիր, զիրա էլէր իքի տէվլէթ-
լէրտէն պիլիլին գուլվէթի հարպի-
եալի պիլիլիլէթ թիւքէնիլ իսէ, իւ-
հարը թէսլիմիլէթ իթմէսի լաղըմ
կէլիլ : Աղալէրի օլմալըք զանն օ-
լունտան շու իքի տէվլէթլէր պէյնիտէ
մուհարէպէսին իթմիտա իթմէսինտէն
սօլալը միւսալը էհալիլին կէօթէր-
տիլիլ թէաճհիլպէ բէք թապիլիլ տիր :
Հալպուքի աղչէ օլմալարը սէպէպիլ-
տէն, մուհարէպէսին տալի թապիլա-
թը, տէրհալ իթթալ պուլմալը լա-
ղըմ կէլէճէկինտէ տայիր օլան իթիլա-
տալթալ, պիր տէրէճէ ճէհալթ վէ
պէլաճէթ վար տըր : Շիւպէսիդ պիր
մուհարէպէ ուղանտալը իքի մու-
հարէպէր տալի խապալ օլուն, ֆա-
գաթ շու խապալիլէթ, մուհարէպէ-
նին խիթամիլտան սօնրա միւշա-
հէտէ գըլընը : Անճադ էսնալի մու-
հարէպէտէ, տէյի եալընըք Ռուսար,
հաթթա Օսմանլըար պիլիլ, թէհալիլ
օլունտադ մէրթէպէտէ թէճհիլ ի-
տիլիլ վէ զալիլէրիլ թէտարիլ օ-
լունտուշ օլան օրտուլարըն, մէյտանը
հարպ իւղէրինտէ մուհարէպալ իտէ-
պիլմէք իշին աղ եաթուտ չօդ տուհու-
լէթլէ պիր խալը մէնապիլիլ սէրվէթ
պուլապիլէճէքլէր տիր : Տէվլէթի Ա-
լիկէ իլէ Ռուսիա տէվլէթի իշպու տ-
շիքեար միւսիլէյի տահա պիր գաշ-
ալ տէյիլ, իլլա օն սէքիլ ալ վէ իքի
սէնէ իքրա իտէպիլիլ : Մ. Լը-
րօյ-Պօլիէօնին էֆեօրընճա, տէվ-
լէթի միւշալիլէյի մուտէն էն զի-
եաթէ միւսիլաճ օլանը տէվլէթի Ա-
լիկէ տիր : Տէվլէթի միւշալիլէյի
մալիկէճէ էն զալիլիլ օլտուգտան պաշ-
գա, իքօնօմիտա տալի էն ֆաղիլ
տիր : Հէր քէն տէվլէթի Ալիկէնին մու-
հարէպէ իշին աղչէ պուլապիլիլինտէ
թէաճհիլպէ իտիւօր : Մ. Լըրօյ-Պօլիէօ,
աղճէ գըլընթիլ տէվլէթի Ալիկէ տիր-
հալ միւսալէհա թալիպիլէն մէքուլը
իթմէնէճէկին զանն իլլէօր : Էվլէպ
տէվլէթի միւշալիլէյի պուլ կիւն-
քի կիւն, Էվլըքալըն միւսալըլըլա
թէտարիլ իտիլ միւքէմէլ էսլահա-
սը վար տըր : Ճէնէթ մէքեան սուլթան
Ապտիլ Աղիլ խան հաղթէթլէրի միւս-
րիլ վէ սէֆիհ պիր բատիլալ զանն
օլունտալ իտիլ : Իհթիլալ տըր քի շու
իքի թապիլթ տալիլ սուլթանը միւ-
շալիլէյի տէ մէրքիլ իտիլ : Հալպուքի
միւշալիլէյի տալիլէճէ վէ պահրիէ-
ճէ աղըք տալի պուլունտադտա իտիլ :
Սուլթան Ապտիլ Աղիլ խան հաղթէթ-
լէրինտէ ինչա իթտիլիլ զըլըլ :

լար վե Գրիգոր Թորոսը զեհրէնիւր իտի, Գրիգոր Օսման բաշա հաղորէթ. լէրինն Բէյքլատա եււզ աղտըթմար, պու զըրհլըլար, պու Գրիգոր Թորոսը, վե Էվրօրանըն էն ալեա թիւֆէնիլէրի օլտուղու սէօյլէնիլէն թիւֆէնըլէր սա- եհսինտէ տիր: Պու սիւհլար պազը օլտուղու, շիւպհէսիլ ուղու միւտ- տէթ իսթիմալ օլտուղու տըր, վե Փիւլազը պու սիւհլարըն պիր դը- մընը թաղէլէնէրէք, անլէրի երնէ գուլլանմազ լազըմ տըր:

Իշթէ պու սիւհլար իշին օլունան պալլընա մէսարիֆ, Թրանսատա վե Ինկիլթէրատա ազա օլունան իսթիգ- րազլար իլէ ինրա օլունմուշ տուր: Տէվլէթի Ալիե քէնտի պիւտեղէրին. տէ տայիմա վարիտաթը սաթիեհէսինի 550 եախօտ 560 միլեօն ֆրանգա իպլաղ իլլէմիշ տիր: Նասըլը 1874 վե 75 սէ- նիսի պիւտեղէնտէ վարիտաթըն մէհ- մուլի թախմինա 560 միլեօն ֆրանգ- կէօսթէրիլէր տիր: Վե հազըգաթը հալտէ տէվլէթի Ալիե քէնտի սէնէվի վարիտաթը, պազը իսթիգրազլարըն ֆաեղընա պէտէլ թուլմուլուշ օլան Մըսըր վերկիսինի տախիլ իթմէնէրէք, 400 եախօտ 450 միլեօն ֆրանգտան ա- շաղը տէյիլ տիր: Պունուշա պէրապէր Պունուշարիսթանըն պիր դըսմընը էնէն- պիւտաքիլի իսթիլա իթմիշ վե թարա- լար էհալիսինի օրտուտա պուլուն. մուշ, վե էմրի թիւմարէթ իլէ իլլէ- րին տուրմուշ օլմասըլլա, մէղըրը 400 եախօտ 450 միլեօն ֆրանգ վարիտաթ տախիլ թէնէղըլլա պուլունշ օլունուղու զանն օլունուր: Յիւլազը կէօմրիւք հասըլաթը էքսիլմիշ տիր, լաքին տի- կէր ճիհէթիլէր պազը վերկիլէր, մե- սէլա աղնամ վերկիսի արթըրըմիշ վէիքի գաթ իսթիլմիշ տիր: Պու հալտէ տէվլէթի Ալիե քէնտի վարիտաթըն, իշպու մուհա- րէպէ գէմանընտա պիլէ թազրիպա 400 եախօտ 450 միլեօն ֆրանգ ֆարդ իթտիկիսիլտէ, միւպալաղա սէօյլէ- միշ օլմասըլլա: Մէպալը մէղըրըն տէլա տէօրթ բաեընըն մուհարէպէնէ օարթ իսթիլմիշ միւհարէպէն տիր, Յիւ հազըգէ տէվլէթի Ալիե քէնտի, պալտաե զիքը օլունան մէնապիլի սէրվէթ մըգ- տարընա տախիլ իթմէտիկիսիլ Մըսըր վերկիսիլլէ թէնէմին իլլէտիկի պօրճա- րընտան մատա, սայիր պօրճարընը էօտէմէմէք տիր: Մէսարիֆաթը միլլէրէնէ կէլիննէ, թիւրքիա կիպի պիր տէվլէթ իշին, պու մէսարիֆ է- հէմիլէնէթիլ օլապիլիլ: Հազըգաթէն տէվլէթի միւհարիլէյա, մէսարիֆ ու- մուլիլէն, նաթիա, էմիլիլէթի ումու- միլէն վե մէղահիլ իշին նէ մէսարիֆ իսթիլ: Հալպուքի Էվրօրա հիւքիւ- մէթիլէրի իլլին պու խուսուսլար պիւ- յիւք մէսարիֆ գաբուլարը տըր: Պիր քէրըն Թրանսա պիւտեղէնի նազարը իթինաեա ալլընը. պօրճ, վե վերկիլ թա- սիլի իշին օլունան մէսարիֆ, (քի պու մէսարիֆ մէմալիլ Մահրուստէ հէ- ման հիլ մազուլէսինտէն տիր, չիւնքի պալլընա վերկիլէր իլլէրիլամ իսթիլմիշ տիր), հարպիլէ, պահրիլէն վե նա- ֆիա նէզարէթիլէր պէր թարաթ իսթիլ տիր: Թրանսա պիւտեղէն տախիլ 280 միլեօն ֆրանգ մէսարիֆ իսթիլմէք լա- ղըմ տըր: Իմտի ապիլէն, մէսարիֆի ումուլիլէն, վե էմիլիլէթի ումուլիլէն էհէթիլէրի, մէմալիլ Մահրուստէ- տէ, Թրանսատա օլունուղու գառար գալլընմաթը թազտիր: տիլէպի- լիլիլ քի շու շիմտիլի հալտէ թէքիլ մէսարիֆաթը միլլէրէն իշին, Պապը

Ալիին մէմուլի վարիտաթընտան 100 միլեօնտան զիւտաե իսթիլարա իթ- մէնէ իլլուլու եօգ տուր, վե պուտա վարիտաթը, տայիմա 400 տէն 460 միլ- եօնա գառար ֆարդ իսթիլէք: Պու հալտէ մուհարէպէնէ գուլլանմազ իւզըն սէնէվի 300 եախօտ 350 միլեօն գալլըն օլուն:

Շիւպհէսիլ պու մըգտար մէպալաղ աղ տըր, վե Էվրօրանըն պիւլիւք օր- տուլարը իշին զաեթ թիւֆաեթ իթ- մէզ պիր տէրէնէտէ տիր, լաքին դա- պիլթէրինն մաալլարը թէնտիլէն օ- լունմաեա, վե նէթէրլէրինն գանա- աթը առէթա զարիպ պիր սուրէթ քէսպ իլլէմիշ օլան վե պունտան պալլա իհթիլարա հաեթ իլլէթիլէն մէթիլէրտէ պուլունան օրտուլար իշին 300 եախօտ 350 միլեօն ֆրանգ տա պիւլիւք պիր մէպալաղ տիլմէք տիր: Պունտան գաթիլազար, շու սօն վա- ղըլարտա տէվլէթի Ալիե տաշա սայիր մէպալաղը թէտարիլէն սայ իթմիշ տիր: Տէվլէթի միւհարիլէյա Մըսըր վերկիսինի պազըլէնտի իլէ պիր գընտի մուսմէլէսինտէ պու- լունմուշ տուր քի, պունտան տալաք էլլի, եախօտ հիլ տէյիլ իսթիլ գըրդ միլեօն ֆրանգ գառար թախիլ իլլէ- եհէնէլի սէօյլէնմէք տիր: Պունտան պալլա 600 միլեօն զուլլուլա պիր ճէպիլ իսթիլարա թէտալիլէն չըգա- րէթ: Ճէպիլ իսթիլարազլարըն հիւս- նի սուրէթիլէն ալա պալա չըգառաղը թէնէրիլէն իլլէն օրիլիլմիշ տուր, լա- քին էկէր տէվլէթի Ալիե պու թա- րիլէն վազը միւհարիլէնտէ 40 եա- խօտ 50 միլեօն ֆրանգ թէտարիլէն տէպիլիլ իսթիլ, իհթիլաեաթըն կէօրէ- պիլէնէք տիր: Հասըլը օրմանլար, մա- տէնլէր վե սայիլէն կիպի տաշա պիր թազըմ ուֆաթ թէնէրէրէն իշին օ- լունա, պունտարա տախիլ Պապը Ալի պիր գալ միլեօն պուլապիլէնէք տիր: Պիր մէնապ տաշա վար տըր քի, օտա- խի գալլմէ իլլաեա տըր:

Հալ պու քի մէմալիլ Մահրուստէ- տէ Էվրօրա իլէ իսթիլէն ալա ու իթմա ազ օլունուղունտան, վե չըգառաղա գա- յիլմէն էնէն իսթիլէնէն կիրէնէլիլտէն, վե պալլը վերկիլէր գալլմէնէ գալլը- լը կէօսթիլէրէնէք, պու սուրէթիլէն ազ վազը իլլինտէ վարիտաթը տախ- են էքսիլմիշ օլունաղընտան, պէօյլէ պիր մէմալիլտէ գալլմէ չօգ չըգառը- լամաղ, Տէվլէթի Ալիե քէնտի ազլէն օլ- մաղընտան, եազընտա միւսալէնա- եա մէհպուր օլունաղ տէյիլ զանն իսթիլ- լէն, պիր չօգ մէմէքթիլէրին մէնա- պիլի մալլէլէրի զաեթ ճիւլի օլ- տուղու հալտէ, միւտալլէլ մէտիլտէ շիտաթիլ մուհարէպէլէր իթմիշ օլ- տուղալը իսթիլ կէօսթիլէրիլէնտէ Մէսէլա, Թրանսա իլլէ իսթիլալ զէմա- նընտա, հէման իսթիլաթիլ օլունաղ տէվ- րինէ գառար մուհարէպէ իթմիշ տիր: Իսթիլաեա իլլէն սէնէ Գարիլիլթիլէր վե Գուպա էշգընաթըն գառըն ճէսիլ պիր օրտու գուլլանմաղ տըր: Հալթա Գարիլիլթիլէր պիլէն զաեթ թիւլիլէք պիր թօրաթ իւզըրիլտէ պուլունաթա, պիր չօգ ալ 40,000 քիլիլտէն միլլէք- քէպ պիր օրտու սազլամըլլար, վե քէպթիլէն օլունա հալլմէրին պէ- եանընա կէօրէ, պու օրտուեա թէք միւլէմիլ սուրէթիլէն թէնէհիլ իթմիշ- լէր տիր: Էկէր տէվլէթի Ալիե քէն- տի մալիլէնտէն ֆէնա հալլիլլէ թէս- լիլմէ մէհպուր օլունաղ իսթիլ, թապիա- թըլլա Ռուսիա ալա թէսիլմէ օլունա:

Ռուսիա շիւպհէսիլ քէնտի իսթիլ գա- տար աղ մէսարիֆ իլէ մուհարէպէ ի- տէմէք: Տէվլէթի միւհարիլէյա պիր չօգ սէպէպիլտէն նալի իսթիլ մէսա- րիլէն միւհարէպէ տըր: Էվլէլա, հիւ- ճուսու իսթիլ քէնտիլի օլունուղու ճի- հէթիլէ, զիւտաե ապէրի վե մուհիլմ- մաթը օլունա լազըմ տըր: Սանիլէն օր- տուլունու իլլի գաեթըրմալ տըր, վե օֆիլիլալարըն մահիլէրիլիլէն էօտէ- մէնէ, ապէրիլէրին էլ վերէնէք գա- տար պէպէմէնէ վե միւլէհարիլէ իսթի- թախանէլէրին կէօղէթիլէն մէհպուր տուր:

Իշթէ պու սէպէպիլտէն օլունա մու- հարէպէլի հազըրէնն մալլը, տէվ- լէթի Ալիե քէնտի իսթիլ Ռուսիաեա ա- հա զիւտաեա օլունուր: Ռուսիա տէվ- լէթիլինն տախիլտէ օլան գալլմէսինի, վե պիր տէ տէյիլիլ ֆալիլալարը իլլին իսթիլէն պիր գալ էիլ միլեօն նազա ագէն էօտէմէյէն մէհպուր օլունալը պէր թարաթ իսթիլիլտէ, տէվլէթի միւ- շարիլէյանըն սուլի վազըլիլտէ մա- լիլէնտէ էյիլ իսթիլ: Սէօյլէնտիլիլէն կէօ- րէ, Ռուսիանըն 1875 սէնէսի պիւտեղ- սինտէ 40 միլեօն իւլլիլ եախօտ թազ- րիպա 130 միլեօն ֆրանգ ֆալլա վա- րիտաթը հասըլ օլունա իսթիլ: Եու հալ միւսալէնա վազըլիլտէ իլլիլ տէ տէ, մուհարէպէ գէմանը իլլին օրթա գա- րար պիր հալ տիր: Ռուսիանըն վարիտաթ մէնապիլիլ սուհուլէթիլ վե տէրհալ պիւտիլէնէնէ: Տիլէր թարաթտան Ռուսիանըն գընտիլթու, ուֆաթ պիր մուհարէպէ թէվաթուրու իւզըրինէ քէսպի գաաթ իլլէր: 1875 սէնէսի հա- սըլաթը սաթիլէնտի էվլէլ էմիլտէ մու- հարէպէ մէսարիլթիլ թախիլ օլունա- գառը իսթիլէնէն իսթիլգառար վիր- մէնէ պալլաթը: Պու սուրէթիլ օգու- տան նիհաեթիլէն գառար պանգատան իգրաղ իսթիլէն մէպալ 100 միլեօն իւլլ- իլտէն զիւտաե թախիլ օլունուր: Պունտան գաթիլազար, հիւքիլմէթ եիւլտէ պէշ ֆալիլիլ տախիլիլ պիր իս- թիլգալ իլլէ 92 միլեօն իւլլիլ հասըլ իթտիլ վե իսթիլտէ պիր թազըմ թաշ- վիլաթ թէրհիլ իսթիլէք, 18 միլեօն իւլլիլ տաշա իսթիլգառար ալա, վե նիհաեթիլ շարգ իսթիլգառար իսթիլլէ թազըլիլ պէ թազըլիլ ալլընաթ իւլ- լէ տիլէր պիր իսթիլգառար միւրա- ճաթը իլլէտիլ: Պէօյլէնէ Ռուսիա- նըն տէօրթ պուլունա մահ զարթընտա էլտէ իթտիլիլ մէնապիլիլ ֆէվլէլտաե 232 միլեօն իւլլիլ (900 միլեօն ֆրանգ- տան զիւտաե), թախիլ օլունաթառ տըր: Հէնուլ իսթիլամ պուլլամըլ օ- լունա, պիր թազըմ ֆէվլէլտաե մէ- սարիլթիլ իլլաղում հասըլ իթտիլէպիլէն պիր մուհարէպէ իլլին իսթիլէնէք մէսա- րիլթիլ շիմտիլտէն թախիլ միւլլէրիլ ի- սէ տէ, Թրանսա վե Ալմանա մուհարէ- պէսինէ վե օնտան էվլէլէր մուհարէ- պէլէրէ գընաեա, վե մուհարէպէ կէ- լէնէք սէնէնն օրթաթընտ տուրա- ճաթ տըր տէնու ֆարդ իսթիլէք, Ռու- սիանըն մէսարիլթիլ միւլլէլէնտիլ շա- քէն ազալիլ իլլ միլեօն թախիլ օլունա նապիլիլ, Մ. Պէլիլ օլունա նապիլա ազալ իւլլաղէթիլլէր լալլընտա չըգըլ չէքմիշ տիր: Յիւլազը էկէր Ռուսիա եիւլտէ 40 եախօտ 56 ֆիլաթտան տիլմիւշ օլան գալլմէ ազլէ իլլ իսթիլգառար իսթիլ իսթիլ, օլ վազըլ 3 միլեօն տէյիլ, իլ- լա 4 եախօտ 5 միլեօն իլլաղում օ- լունա: Ռուսիա մուհարէպէ պալլար պալլալա պիր միլեօն ֆրանգ լըգ

պիւլիլ պիր իսթիլ իսթիլգառար ազա իթմէմէսիլլէ, մալիլէնէ պիւլիլ պիր իսթիլտա պուլունտու: Տէվլէթի միւլա- րիլէյանըն մալիլ օլունուղու նուֆուլ, վե սէրմաեթիլիլլէն քէսթիլ իլլէ, պու իսթիլգառար թէքիլ տէյիլ իսթիլ, պիւլիլ քէսթիլ ազա օլունուր իսթիլ: Ռուսիա, էնէնէպիլ իսթիլէնա պէօյլէ պիր միւրաեաթտա պուլունմաթըլընտան, գալլմէսինի չօղալթմաեա վե պանըր- լէրտէն պիր մըգտար իսթիլգառար ալ- մաեա մէհպուր օլունա:

Հալպուքի Ռուսիանըն, պալլընա սուհուլա ազալիլտէն սանա հիսս օլունա նապա, էնէնտէն միւլթազալ մալիլ- ենէնէ պիր հալ թէնէսինէ լիւզում հասըլ իսթիլէք օլան շու մուհարէպէ- եր մալիլէնտէ նէ գառար պիւլիլէք տա- խիլ օլունա, Ռուսիանըն պունտան տա- լալը եազըն վազըլթա սուլի իթմէնէ մէհպուր օլունալընը զանն իթմէք, այն իսթիլ տըր:

Ռուսիա, կիւհ թէտալիլտէ օլան գալլմէսինի արթըրաթ, կիւհ տա- խիլտէն իսթիլգառար իսթիլէք, կիւհ պանըրլէրտէն էօտիլնէ ագէնէ գալ- տըրաթ, կիւհ պէնէմէնալ լազըմ օլունան մէսարիլթաթը միլլէթիլ թա- խիլ եախօտ նիլալմալմէսինի թէնէթիլ իսթիլ, օլ ազլէյիլ մէսարիլթաթը հառ- պիլէնէ թախիլ իսթիլէք, տայիլա ու- ղուն պիր մուհարէպէ իլլին քիլաեթիլ իսթիլէք մէնապիլիլ պուլաճաթ տըր: Աննաթ պու թէտալիլտէն նէ գառար մուլիլ օլունուղու մուսիլաթէն կէօ- լիլէնէք տիր: Իմտի Մ. Լըրօյ-Պ. լիլէնտէն զաննընա, մուհարէպէսինի եազընտա իսթիլամը, նէ տէվլէթի Ա- լիլէնտէն վե նէ՝ Ռուսիանըն ազալը մալիլէնտէն մէրպուլթ օլունաթ, մուհարէպէսինի տէվաթ պալլընա ա- քէրիլէ վուլաթալալա վե օլիլթիլտա- ճա թէրթիլալալա միւլթիլաթ տըր:

Վե պու պիւլիլ մուհարէպէ, իլլի թարաթ տախիլ էօյլէ սուրէթտէ եօ- լունաթ տըր քի, քէնտիլէրին պէթէք- րար պուլապիլմէք իլլին, իսթիլ վա- ղըթա իլլաղում հասըլ օլունաթ տըր: Մաթաթ չօգ տէֆա պիր թազըմ գա- յիլթա տէմէրին, սինիլ գուլլէթիլլէ իլլիլտարընըն մալիլէպիլտէ օլա- լաթ պիւլիլ պիր ճաշա իպաղ իթ- տիլլէրի կէօրիլլէն տուր, լաքին շու ճաշաթը վե շու սինիլ գուլլէթիլլէն մահ ղլմաթընտա, գուլլէթիլլէնտէն զիւտաե իթմիշ օլունուղալը շու թէն- լիլաթտէն տալլը վիճուլարընըն նէ գառար սառըլմըլ օլունուղու ալիլթաթ օլունա: (Լ. Հէրալա)

Ի Լ Ա Ն

Տօգթօր Տառերեան էֆէնտի, պու տէֆա, Պէյօլլունտա թարալա պալլը ճառտէսինտէ Համալիլմըն իսթիլիլ- նու գալլիլտու գարըրընտա վազը Ն. 29 իսթիլլէ նապ իթմիշ օլունա, հէր սապալ ալաթիլլընա սաաթ 4 է գառար քէյֆիլ գապուլ իսթիլէլի կիպի, բաղար իթմիլի կիլլէրի սաաթ 8 տէն 10ա գառար մէղըլ իսթիլտէ իսթիլաթ գառար, վե հէր կիլլէն սաաթ 5 տէն 8 է գառար տախիլ իսթիլալալա Մալիլ-Ֆաշա ճառտէսինտէ քէտիլն 40 նիլմէրօլու էսթիլ իսթիլալալա պուլուն- նապա, քէպալիլ քէյֆիլ իսթիլ գա- պուլ իսթիլէք տիր: